

Jak nesmírná je tvoje dobrotivost, kterou jsi uchoval těm, kdo na tebe spoléhají!

Gn 37,23-28.31-35 Jakmile Josef přišel k bratrům, strhli z něho suknicí, tu suknicí pestře tkanou, kterou měl na sobě. ²⁴ Vzali ho a hodili do cisterny. Cisterna byla prázdná, bez vody. ²⁵ Pak se posadili, aby jedli chléb. Tu se rozhlédli a spatřili, jak od Gileádu přichází karavana Izmaelců; jejich velbloudi nesli ladanum, mastix a masti. Táhli s tím dolů do Egypta. ²⁶ Juda řekl bratrům: "Čeho tím dosáhneme, když svého bratra zabijeme a jeho krev zatajíme?" ²⁷ Pojdte, prodějme ho Izmaelcům, ale sami na něho nesahejme; vždyť je to náš rodný bratr." Bratři ho uposlechli. ²⁸ Když midjánští obchodníci jeli kolem, vytáhli Josefa z cisterny a prodali ho Izmaelcům za dvacet šekelů stříbra. Ti přivedli Josefa do Egypta.

³¹ Tu vzali bratři Josefovou suknicí, porazili kozla a suknicí namočili v krvi.

³² Tu pestře tkanou suknicí pak dali donést otci se vzkazem: "Tohle jsme našli. Pozorně si to prosím prohlédni: Je to suknicí tvého syna, nebo není?" ³³ Když si ji prohlédl, zvolal: "Suknicí mého syna! Sežrala ho divá zvěř! Rozsápán, rozsápán je Josef!" ³⁴ I roztrhl Jákob svůj šat, přes bedra přehodil žíněné roucho a truchlil pro syna mnoho dní. ³⁵ Přišli všichni jeho synové a všechny jeho dcery, aby ho potěšili, ale on se potěšit nedal. Nařikal: "Ve smutku sestoupím za synem do podsvětí." Tak oplakával otec Josefa.

Ř 8,28 Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí.

„Co činí Bůh, vše dobré jest,“ byli přesvědčeni naši předkové a zapsali to i do textu jedné z písníček. Ovšem to lze říct jen s nadhledem nebo aspoň odstupem: cesta k požehnání je totiž někdy dost úzká a trnitá a nelze ji projít bez úhony. Aspoň to tak vypadá, čteme-li si v Bibli příběhy dávných praotců – těch, co u nich hledáme inspiraci pro svou víru. Některé z těch příběhů se raději moc nevypráví dětem a televize by je asi nesměla vysílat, dokud děti neusnou. Jenže k životu patří i ty.

A dobře, že v Bibli jsou: aspoň víme, že Bůh našťestí unese i to, z čeho máme zamotanou hlavu. Tak to snad pomůže unést i nám.

I. Jak to bylo s Josefem

Praotec Jákob, jemuž se už nebude říkat Úskočný (i když takový byl), nýbrž „Zápasí Bůh“, měl jedenáct synů (dvanáctý se teprve narodí). Jednoho z nich měl raději než ty ostatní. Proč, to by synům těžko vysvětloval a sotva by to přijali. Možná i proto jeho oblíbenec Josef připadal bráchům poněkud namyšlený a dost jim pil krev historikami, které se mu prý zdály a on v nich vystupoval vždycky jako hrdina a šéf, jemuž se ostatní (rodiče nevyjímaje) uctivě klaní. Navíc mu Jákob opatřil oděv, o jakém se ostatním ani nesnilo. Ještě ke všemu na ně Josef spolehlivě žaloval (však bylo co). Takhle to dál nejde, shodli se.

Jednou je Jákob vyslal kamsi pást ovce, a kdyby za nimi neposlal Josefa, ať mu o nich podá zprávu, ani by se nezjistilo, že šli úplně jinam. Josef pátral a nakonec bratry našel. Už zdálky ho poznali, aby ne, ty jeho šaty se nedaly přehlédnout: „Á, mistr snů sem jde. Copak o nás zase doma navykládá?“ A pak je napadlo, jak ho umlčet. Bude to vypadat jako nešťastná náhoda a jednou provždy od něj bude klid.

Bible nevypráví ságu jednoho rodu, ale je to celé o Bohu a o tom, jak my lidi prožíváme jeho přítomnost a doufáme v jeho požehnání. Bůh kdysi slíbil pradědečkovi těchhle kluků nadějnou budoucnost a pradědeček Abraham se za ní odvážně vydal a stal se vzorem, jak se dá na Boha spoléhat. Jeho syn Izák k tomu přidal příběh životní trpělivosti a vnuk Jákob zase netrpělivosti, jak už se bez okolků zmocnit Božího požehnání (i kdyby to podvodem mělo být). Jenže Boží požehnání se nechová jako džin z láhve nebo stoleček, co se na povel prostře. K požehnání vede někdy dost úzká a trnitá cesta, kterou nelze projít bez úhony. A to teď bude Bible ilustrovat na případu Jákobova syna Josefa.

Sotva k bráchům dorazil, servali z něj ty jeho parádní hadry, ale nezabili ho. Na přímlovu nejstaršího Rubena ho hodili do vyschlé studny. Když tak ho zabijeme až pak, času dost, teď si pojdme dát svačinu. Juda navrhl: "Kluci, přece nezabijeme bráchu. Co bychom tím získali? Prodejme ho do otroctví, on zůstane naživu a nám z toho kouká aspoň malý výtěžek." Udělali to tak. Karavana odvěkla Josefa do otroctví, zůstaly tu jen ty jeho šaty. Co s nimi? Porazili kozla, v jeho

krvi ty šaty vyváleli a poslali domů Jákobovi: "Tohle jsme, otče, našli v poušti, nevíš, čím by to mohlo být? Není to po Josefovi?"

Jákob si vysnil představu, jak by měl Bůh jeho rodu žehnat, a spojil si ji do budoucna s Josefem. Teď v šoku kouká na ty zakrvácené hadry a dochází k závěru, že život už nemá dál smysl. Což není dobrý závěr: když vám Bůh slíbí naději, nezhazujte ji, ani když se vám nevyplní představy, které jste si s ní spojili.

Kdyby teď někdo Jákobovi zanotoval, že „co činí Bůh, vše dobré jest“, asi by mu ještě přitížil. Co učinili jeho synové, dobré není, co činí Bůh, to dobré je – ale Bůh není autorem všeho, co se stalo, Bůh je dárce naděje, kterou budeme potřebovat potom.

li: Jak byl s Josefem Bůh

Bývalo zvykem, že rodové žezlo ponese dál prvorozený syn. Což byl Ruben, ten, co Josefovi v poušti vlastně zachránil život (spolu s Judou, který zas dostal nápad, že by se na tom dalo kapku vydělat, když ho nezabijí, ale prodají). Ruben se však stal milencem jedné z Jákobových žen, a tak mu to prvorozenství škrtli. Juda zas přikázal upálit svou vlastní ovdovělou snachu, když se zjistilo, že je těhotná, a pak ten rozsudek vzal zpět, když vyšlo najevo, že otcem je on. A ještě do třetice: Když se jakýsi Šekem, syn místního knížete, zmocnil Jákobovy dcery, řešili to bráchové a souhlasili, že si ji může vzít za ženu, ale jen pokud se všichni jeho příbuzní dají na naši víru. Což skutečně učinili, jenže to byla lest a bráchové všechny ty muže povraždili a důkladně to tam vyrabovali. Po kom tohle mají? zlobil se Jákob, kterému se zamlada přezdívalo Úskočný...

V jedné detektivce Agathy Christie povídá v kostele jeden přísný a dost nepříjemný muž: „Dychtění vede k hříchu a hřích ke smrti. Konec kázání.“ Nepochybně vystihl něco, co se píše v Bibli, ale konec kázání by to neměl být ani náhodou. Protože teprve tady – u diagnózy jací jsme my lidi – začíná hledání, jak s tím naložit a kudy z maléru ven. A že Bůh naštěstí unese i to, z čeho máme zamotanou hlavu, a snad to pomůže unést i nám.

Řešením všech lidských trablů nebude nikdo z Jákobových dětí (ani Josef ne), ba ani žádný odkaz předků: řešením bude Boží věrnost tomu, co lidem slíbil. Bůh není autorem všeho, co se kde kdy stalo,

Bůh je autorem a garantem naděje, kterou budeme potřebovat potom.

Josefa mezitím odvěkli obchodníci do ciziny a na trhu ho prodali, však je mladý, silný a pěkný. Aspoň že se dostal ke slušnému člověku, který mu důvěřoval. Že by se vše přece jen v dobré obracelo? Ani ne. Zalíbil se a vzápětí znelíbil jeho ženě. Obvinila ho z pokusu o znásilnění a on skončil ve vězení. „Hospodin byl s ním,“ poznamenává k tomu vypravěč (pokolikáté už). Což neznamená, že to dál bude snadné. Cesta k požehnání bývá trnitá a to trní, jímž se prodíráme, si někdy obstaráváme sami a někdy nám ho tam v dobrém či ve zlém úmyslu dodají ti druzí.

S Josefem byl Hospodin, teď ještě aby byl taky Josef s Hospodinem. To proto, aby unesl a poponesl další díl Boží naděje a milosti. Někdy se životní příběh strašlivě zašmodrchá, ale jedna stálice tu je pořád: Boží věrnost. Však taky u biblických a jiných postav nehledáme mravní vzory, nýbrž inspiraci pro víru – a ta je tu k nalezení právě v Boží věrnosti a milosrdenství.

požehnání

Ať se děje, co děje, ze všeho nejvíc hledejte pro život Boží kralování a spravedlnost. Bůh není autorem všeho, co se kdy kde stalo, ale je autorem a garantem naděje, kterou budeme potřebovat potom.

A opravdu šťastní (blahoslavení) jsou ti, komu Boží naděje vstoupí do života. Ne že by nemohla přijít vichřice, ta asi přijde – ale životní dům, který stojí ne na písku, ale na skále, jim nezbourá.

Ve všem, co prožíváte, vás provází Boží věrnost. Bůh unese i to, z čeho máte obavy a stres, a jeho pravda a milosrdenství to pomůžou unést i vám. Amen.